

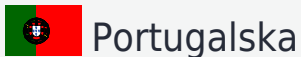
[Domov](#) > ... > [Denarni Zahtevki](#) > [Zavarovanje Premoženja Med Postopkom Uveljavitve Terjatve V Državah EU](#)
> Portugal

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja so namenjeni zaščiti nekaterih pravnih položajev in lahko obsegajo: (a) začasne ukrepe s področja uporabe pravnega okvira za odrasle osebe s spremstvom, določenega z [zakonom št. 49/2018 z dne 14. avgusta 2018](#); (b) začasno skrbništvo nad lastnino odsotne osebe (člen 1021 zakonika o civilnem postopku); (c) imenovanje skrbnika *ad litem* (člen 17 zakonika o civilnem postopku) ali (d) ukrepe, potrebne za zaščito lastnine, ki zajema premoženje v mirovanju (člen 938 zakonika o civilnem postopku).

Namen postopkov za izdajo začasne odredbe (tj. postopkov, določenih s členom 362 in naslednjimi zakonika o civilnem postopku) je zmanjšati tveganje pozne odločitve in zagotoviti učinkovitost pravomočne sodbe (člen 2 zakonika o civilnem postopku).

S postopki za izdajo začasne odredbe se poskuša zagotoviti praktičen izid tožbe, preprečiti resna škoda ali napovedati uveljavljanje pravice, da bi se čim bolj uravnotežili interesi hitrosti in pravne varnosti.

Portugalsko civilno procesno pravo določa dve vrsti postopkov za izdajo začasne odredbe:

(a) običajni postopek za izdajo začasne odredbe (*procedimento cautelar comum*) (členi 362 do 376 zakonika o civilnem postopku);

(b) posebne postopke za izdajo začasne odredbe (*procedimentos cautelares especificados*) (členi 377 do 409 zakonika o civilnem postopku).

Taki so na primer:

(a) *začasna vrnitev stvari* (člen 377 zakonika o civilnem postopku);

(b) *zadržanje sklepov družbe* (člen 380 zakonika o civilnem postopku);

(c) *začasna preživnina* (člen 384 zakonika o civilnem postopku);

(d) *dodelitev začasne odškodnine* (členi 388 zakonika o civilnem postopku);

(e) *zaseg* (člen 391 zakonika o civilnem postopku);

(f) *prepoved opravljanja novih del* (člen 397 zakonika o civilnem postopku);

(g) *odvzem* (člen 403 zakonika o civilnem postopku).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Če se kdo upravičeno boji, da bo druga oseba resno in nepopravljivo škodovala njegovim pravicam, lahko zahteva ustrezen ukrep zavarovanja ali predhodni ukrep za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice (člen 362(1) zakonika o civilnem postopku).

Uporaba običajnih ukrepov zavarovanja, ki so dodatno pravno sredstvo, je pogojena z neobstojem posebnega ukrepa zavarovanja, ki bi bil ustrezen glede na dejansko stanje (člen 362(3) zakonika o civilnem postopku).

Za drugje neopredeljene ukrepe zavarovanja iz člena 362 zakonika o civilnem postopku zato veljajo naslednji osnovni pravni pogoji:

- (a) očitni obstoj pravice;
- (b) utemeljena bojazen, da bi lahko druga oseba resno in nepopravljivo škodovala pravici tožnika (*periculum in mora*);
- (c) praktična primernost ukrepa zavarovanja ali predhodnega ukrepa za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice;
- (d) želeni ukrep ne sme biti zajet z drugimi postopki zavarovanja.

Da sodišče odredi ukrepe zavarovanja, zadostuje, da *prima facie* ugotovi obstoj zatrjevane pravice in upravičene bojazni, da bi zaradi časa, ki je potreben za dokončno rešitev spora, nastala nepopravljiva ali težko nadomestljiva škoda. Sodnik mora biti dovolj prepričan, da bo v postopku v glavni stvari odločeno v korist tožnika, saj se z ukrepi zavarovanja jasno poseže v pravni položaj toženca (člen 368(1) zakonika o civilnem postopku).

2.1 Postopek

Razen za prepoved opravljanja novih del, ki jo je na začetku mogoče doseči v zunajsodnem postopku, potem pa je treba pri sodišču zahtevati potrditev (člen 397(2) in (3) zakonika o civilnem postopku), je treba za vse druge postopke najprej pri sodišču vložiti zahtevek, v katerem vložnik navede povzetek dokazov o ogroženi pravici in utemelji bojazen pred škodo. V tem zahtevku se navedejo seznam največ petih prič in drugi zahtevani dokazi v skladu s členom 365 zakonika o civilnem postopku.

Kar zadeva krajevno pristojnost, člen 78 zakonika o civilnem postopku določa, da:

- (a) se lahko zahtevki za zaseg in odvzem sredstev vložijo pri sodišču, pri katerem je treba vložiti s tem povezano tožbo, ali v kraju, kjer je premoženje, ali v enem od krajev, kjer je premoženje, če je premoženje v več krajih (člen 78(1)(a) zakonika o civilnem postopku);
- (b) je v primeru prepovedi opravljanja novih del pristojno sodišče v kraju, kjer je treba opraviti delo (člen 78(1)(b) zakonika o civilnem postopku);
- (c) je v primeru drugih postopkov za izdajo začasne odredbe pristojno sodišče, pri katerem je treba vložiti s tem povezano tožbo (člen 78(1)(c) zakonika o civilnem postopku).

Zastopanje po odvetniku je obvezno, če vrednost ukrepa presega 5 000,00 EUR ali če je dopustna pritožba, v skladu s členoma 58 in 1090 zakonika o civilnem postopku v povezavi s členom 44(1) zakona o organizaciji pravosodnega sistema.

2.2 Glavni pogoji

Pri presoji meril za odreditev ukrepa zavarovanja mora sodišče vedno preučiti, ali je bojazen utemeljena ter kako zahtevno in težko bo nadomestiti morebitno škodo. Presodi tudi primernost ukrepa zavarovanja ali predhodnega ukrepa v posamezni zadevi za varstvo domnevno ogrožene pravice. Ugotoviti mora, da bi lahko bila zaradi odlašanja ogrožena pravica.

Poleg tega preuči, ali postopek dejansko je oziroma bi lahko bil odvisen od tožbe, ki je vložena ali bo vložena v zvezi s pravico, zavarovano z ukrepom.

V takem postopku mora sodišče pridobiti *prima facie* dokaze (tj. manj natančne kot v postopku v glavni stvari), da je obstoj pravice, ki jo je treba zavarovati, dejansko verjeten in da je bojazen pred kršitvijo te pravice dovolj upravičena.

Vsi postopki za izdajo začasne odredbe se štejejo za nujne in imajo prednost pred vsemi drugimi nenujnimi sodnimi opravili (člen 363(1) zakonika o civilnem postopku), o njih pa je treba na prvi stopnji odločiti v največ dveh mesecih ali v 15 dneh, če toženca ni treba pozvati pred sodišče (člen 363(2) zakonika o civilnem postopku).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja so lahko pravice ter premično in nepremično premoženje, ki niso v celoti ali delno izključeni z zakonom.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ker ukrepe zavarovanja odredi sodišče, so zavezujoči za vse javne in zasebne subjekte ter imajo prednost pred ukrepi vseh drugih organov (člen 205(2) ustave Portugalske republike). Vsaki osebi, ki krši odrejeni ukrep zavarovanja, se naloži kazen za kršitev kvalificiranega nespoštovanja odredbe (*desobediência qualificada*), ne glede na morebitne izvršilne ukrepe (člen 375 zakonika o civilnem postopku).

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Brez poseganja v možnost, da se tožnik razbremeni obveznosti vložitve tožbe v postopku v glavni stvari, člen 373 zakonika o civilnem postopku določa, da postopki za izdajo začasne odredbe prenehajo in da se morebitni odrejeni ukrep izteče:

(a) če tožnik tožbe, od katere je odvisen ukrep, ne vloži v 30 dneh od datuma, ko je bil uradno obveščen o dokončnosti in pravnomočnosti odločbe o odreditvi ukrepa (člen 373(1)(a) zakonika o civilnem postopku);

(b) če se po vložitvi tožbe postopek zaradi pritožnikove malomarnosti prekine za več kot 30 dni (člen 373(1)(b) zakonika o civilnem postopku);

(c) če je tožba zavržena s pravnomočno odločbo (člen 373(1)(c) zakonika o civilnem postopku);

(d) če je tožba zavržena iz postopkovnih razlogov in tožnik nove tožbe ne vloži pravočasno, da bi se izkoristili učinki predhodne tožbe (člen 373(1)(d) zakonika o civilnem postopku);

(e) če je pravica, ki jo želi tožnik zavarovati, prenehala veljati (člen 373(1)(e) zakonika o civilnem postopku).

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Da. Redna pravna sredstva so dopustna, če vrednost ukrepov presega zgornjo mejo vrednosti, za katero je pristojno sodišče, pred katerim se vloga pritožba zoper odločbo, in če sporna odločba za pritožnika ni ugodna za znesek, ki presega polovico tega zneska (člen 629(1) zakonika o civilnem postopku). Prav tako se lahko vedno vloži pritožba zoper odločbo, ki se nanaša na vrednost ukrepov zavarovanja, z utemeljitvijo, da vrednost ukrepa zavarovanja presega zgornjo mejo vrednosti, za katero je pristojno sodišče, ki je sprejelo sporno odločbo (člen 629(3)(b) zakonika o civilnem postopku), in zoper predhodno zavrnitev prvotnega zahtevka za določitev ukrepa zavarovanja (člen 629(3)(c) zakonika o civilnem postopku).

Zoper odločbe o obrnitvi legitimacije za vložitev tožbe se je mogoče pritožiti samo v povezavi s pritožbami zoper odločbe o zahtevanih ukrepih; odločbe o zavrnitvi obrnitve so dokončne in pravnomočne (člen 370(1) zakonika o civilnem postopku).

Brez poseganja v zadeve, v katerih je pritožba vedno dopustna, pritožb zoper odločbe, ki odredajo ukrepe zavarovanja, vključno s tistimi, ki odredajo obrnitev legitimacije za vložitev tožbe, ni mogoče vložiti pri vrhovnem sodišču (*Supremo Tribunal de Justiça*) (člen 370(2) zakonika o civilnem postopku).

Začasno odredbo lahko izpodbija:

- katera koli stranka, ki v postopku ne uspe (člen 631(1) zakonika o civilnem postopku);
- vsak, ki ni stranka v postopku, vendar ima zaradi postopka neposredno in dejansko škodo (člen 631(2) zakonika o civilnem postopku).

Za obravnavo pritožbe je pristojno pritožbeno sodišče v sodnem okrožju, kjer je sodišče, ki je izdalo sporno odločbo.

Rok za vložitev pritožbe je 15 dni od vročitve odločbe (člen 638(1) zakonika o civilnem postopku). Če je namen pritožbe tudi ponovna presoja evidentiranih dokazov, se rok podaljša za deset dni (člen 638(7) zakonika o civilnem postopku).

Pritožba zoper odločbo, s katero je ukrep brez pridržkov zavrnjen ali ni odrejen, ima odložilni učinek (člen 647(3)(d) zakonika o civilnem postopku). V drugih primerih ima samo devolutivni učinek.

Zakonodaja, ki se uporablja

[Zakon št. 41/2013 z dne 26. junija 2013](#) – zakonik o civilnem postopku

[Zakon št. 62/2013 z dne 26. avgusta 2013](#) – zakon o organizaciji pravosodnega sistema

Sorodne povezave

Dodatne informacije so na voljo na naslednjih spletiščih:

[Pravosodni portal](#)

[Generalni direktorat za pravosodno politiko](#)

[Portal CITIUS](#)

[Podatkovna zbirka pravnih dokumentov](#)

[Uradni list Portugalske](#)

Opomba:

Informacije, ki jih vsebuje ta informativni list, za kontaktno točko Evropske pravosodne mreže, sodišča ali druge subjekte in organe niso zavezujoče. Čeprav se ta informativni list redno posodablja, je še vedno treba preučiti ustrezno veljavno zakonodajo, katere razlaga v sodni praksi se lahko spremeni.

■ Zadnja posodobitev: 01/08/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.